

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

МИКОЛА БАЖАН

ГОФМАНОВА
НІЧ

*«Гофманова ніч» Миколи Бажана — поезія, головним героєм якої є Гофман — романтичний бунтар, який протистойть ницості божемного життя***.*

Світову славу письменнику принесли твори «Будівлі», «Гофманова ніч» «Нічні концерти», «Гетто в Умані», «Розмова сердець», «Дорога», «Політ крізь бурю», «Безсмертя», «Данило Галицький», «Нічні роздуми старого майстра» тощо.

Микола Бажан — український поет, культуролог, енциклопедист, творив здебільшого у експресіоністично — бароково — романтичному стилі.

Микола Бажан

Гофманова ніч

По рубаних шаблях —
в провалля, в яму, в тьму,
По рубаних шаблях, по сходах обважнілих,
І по обвислих, висклизаних схилах —
В брухатий льох, в забрьохану корчму.
В корчму без вівіски, без назви і наймення,
В корчму скажених бюргерів, голодних волоцюг,
В корчму фантастів, візників і шлюх,
В корчму огидного й ганебного натхнення.
Роззявивши вона, закопана в землі,
Мов кислий рот п'яниць, де, наче зуби трухлі,
Стирчать свічки, ллючи жовтавий лій
На стіл дубовий і дебели кухлі.
Мов кулаки бубняві й круглі,
Мов яблука важкі, плоди добра і зла,
Лежать на випнутих, на кремезних столах
Налляті оливом, вином і лоєм кухлі.
Скриплять, вискрипують, вилискують столи,
Вином закаляні і пальцями залапані.
Смердочий лій шкварчить в окапинах,
Що зі свічок поволі попливли.
Поважно правиться затаєний обряд
Банкетів виспрених, замислених пиятик,

Де кожен із п'яниць — філософ і фанатик,
Сновида й брат, Серапіонів брат.
Тут тисячі годин, тут тисячі ночей
Регоче й п'є єхидний Амедей,
Поет злих слів і вигадок свавільних,
Король нічних, врочисто-божевільних
І похоронних асамблей.
Ось він сидить, цей куций Мефістофель,
Недобрих учт похмурий бенкетар.
Ах, що йому до жінчиних пантофель,
Врядовницьких чинів і орденів, і чвар!
Ковтає мовчки дим, вино слизьке і слину,
Загострену, мов голий нерв, брову,
Неначе сласний кіт худу і хтиву спину.
То ж він — гігантський кіт, улесливо солодкий,
То ж він, — засмучений уявою маньяк,
В гурті розпусників, поетів і кривляк
Сидить з лицем диявола й девотки.
То ж він, — гігантський кіт, добрячий котик Мур,
То ж він гне спину й випускає кігті
І тут в сліпій корчмі, в нуднім камергерихті.
У веремії кішл, у млі магістратур.
Театр потвор, театр п'яних калік —
Він одкривається для мрійника й фантаста,
Й презирливо брова згинається зубчаста,
І в ясна б'є розбецений язик.

— Я не п'яний! Як смертник той, я щедрий!
Хазяїне, свічок! Хазяїне, вогню!